

Veenweiden Nieuwsbrief

03

NOVEMBER 2016

Natuur, koeien én beleving

Het Programma Veenweiden Krimpenerwaard heeft tot doel om het waardevolle agrarische cultuurlandschap en de daarbij behorende natuurwaarden te behouden en te ontwikkelen. Uitgangspunt is: natuur, koeien én beleving. De provincie, gemeente en hoogheemraadschap zetten zich daarvoor in, samen met agrarische partijen en natuur- en recreatieorganisaties.

Werkbezoek Statencommissie

In maart brachten leden van de Provinciale Statencommissie Duurzame Ontwikkeling een werkbezoek aan de Krimpenerwaard. Ze bezochten enkele voorbeelden in de praktijk. De eigenaar van camping Stolkse Weide vertelde over de leuke aspecten van het hebben van een camping, maar ook over de problemen met de omgeving en de regelgeving. Zij ging ook in op gastheerschap in de Krimpenerwaard, Stichting Promotie Krimpenerwaard en de samenwerking op het gebied van recreatie en toerisme. Een deelnemer van de Masterclass Korte Ketens gaf informatie over dit project, dat gaat over de stad-landrelatie. De Natuurcoöperatie Krimpenerwaard vertelde over het vervolg dat zij aan de pilot willen geven. De Statencommissie heeft later Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland gevraagd in te gaan op de signalen die zij tijdens het bezoek ontving.

Samenwerking in de uitvoering

Een belangrijke bestuurlijke mijlpaal in het Programma Veenweiden Krimpenerwaard werd begin 2016 bereikt. Toen stelden de overheden de Uitvoeringsovereenkomst Veenweiden Krimpenerwaard formeel vast. In deze overeenkomst hebben gemeente, hoogheemraadschap en provincie vastgelegd hoe zij samenwerken bij de uitvoering van het programma. En hoe zij samenwerken met maatschappelijke organisaties.

De feestelijke start van deze uitvoering vond in juli plaats. Bestuurders en betrokken partijen maakten een begin met de aanleg van 500 hectare natuur in De Nesse, Berkenwoudse Driehoek en Oudeland Zuid. Dit alles onder het motto 'Veenweiden Krimpenerwaard: Wij doen het!'.

Uitvoering Programma Veenweiden

Het Programma Veenweiden bestaat uit drie thema's: **recreatie & toerisme**, **landbouw** en **natuur**. Deze thema's worden zo veel mogelijk integraal opgepakt, en altijd wordt rekening gehouden met relevante water- en bodembeheerkwesties. Voor landbouw en voor recreatie & toerisme zijn het afgelopen halfjaar meerjarenprogramma's opgesteld.

Website

Sinds begin oktober is de website www.veenweidenkrimpenerwaard.nl in de lucht. Daar vindt u informatie over het Programma Veenweiden Krimpenerwaard, met alle projecten en thema's. U kunt er ook uw vragen stellen.

Landbouw

Gemeenten in het veenweidegebied en maatschappelijke organisaties hebben in het eerste halfjaar van 2016 de Agenda Landbouw opgesteld. Het programma is gericht op een duurzame toekomstbestendige melkveehouderij in het veenweidegebied. Er zijn vier kerndoelen:

- duurzame landbouw & landbouwinnovatie
- structuurversterking melkveehouderij & duurzame gebiedsontwikkeling
- duurzame bedrijfskringen en optimalisatie ketenbeheer tussen producent en consument
- biodiversiteit in de veenweidelandbouw.

De Agenda Landbouw wordt in november formeel vastgesteld, maar er is al een begin gemaakt met de uitvoering. Een vervolg op het project Masterclass Korte Ketens staat in de steigers. Doel van dit project is een optimalisering van de verbinding tussen producent en consument, bijvoorbeeld door een directere afzet van landbouwproducten bij de consument.

Recreatie & toerisme

In het eerste halfjaar van 2016 hebben gemeenten in het veenweidegebied, samen met maatschappelijke organisaties, het Programma Recreatie opgesteld. Doel is het aantrekken van 1,5 miljoen extra bezoekers in het Groene Hart. Er zijn drie thema's benoemd: regio-iconen, stad-landrelaties en gastvrijheid. Het programma wordt in november formeel vastgesteld.

De gemeente Krimpenerwaard geeft uitvoering aan het regionale programma met het Jaarprogramma Recreatie en Toerisme 2016.

Natuur

Aan alle natuurprojecten in de Krimpenerwaard wordt gewerkt. Dat betekent niet dat overall ook in het veld werkzaamheden zichtbaar zijn: vaak gaat het om verkenningen, overleggen met eigenaren en uitwerken van plannen. In polder De Nesse, Berkenwoudse Driehoek en Oudeland Zuid is de schop daadwerkelijk de grond ingegaan.

1. Noordrand (Veerstablok, Middelblok, Kattendijksblok)

Er is met ondernemers gesproken over het omvormen van een traditioneel melkveebedrijf naar een bedrijf dat ook natuurinrichting en beheer op zich neemt. Om bedrijfsplannen zinvol op te kunnen stellen zijn agrarische en ecologische gebruiksvoorwaarden opgesteld, en een te ontwikkelen peilregime. Dit is ook nodig om ervoor te zorgen dat verschillende individuele plannen leiden tot een consistent geheel. Eén ondernemer heeft inmiddels een aanvraag in voorbereiding voor Particulier Natuurbeheer. In de Noordrand is een ondernemer gestart met een experiment: de ontwikkeling van natuur gecombineerd met de teelt van cranberry's.

2. De Nesse, Berkenwoudse Driehoek en Oudeland Zuid (NBO)

Het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard legt natuur aan in dit gebied. Hier komen weidewoelgebieden, botanische graslanden, ecologisch rijke watergangen en karakteristieke landschapselementen. De basis is een voedselarme bodem die voldoende nat is. Samen met aangepast beheer zal de nieuwe natuur dan 'vanzelf' ontstaan. Er worden natuurvriendelijke oevers aangelegd, percelen worden afgeplagd en voedselrijke bagger wordt verwijderd. Zo kan er een gevarieerde begroeiing ontstaan. De werkzaamheden zijn in juli begonnen. In de lente van 2017 kan er zo'n 500 hectare worden toegevoegd aan het Natuurnetwerk Nederland in de Krimpenerwaard.

3. Den Hoek

In 2016 wordt een kavelruil uitgevoerd in Den Hoek. Het gebied blijft voorlopig in agrarisch beheer, ook in 2017. In 2017 wordt wel gestart met een verkenning voor de toekomstige natuurinrichting.

4. Bilwijk

In de eerste helft van 2016 is een verkenning van de inrichting uitgevoerd. Ook is er een vlekkenplan opgesteld, waarin in grote lijnen is aangegeven welke soort natuur het beste zou passen op welke plek. In de tweede helft van het jaar worden de resultaten van deze verkenning besproken met de betrokken grondeigenaren en andere belangstellenden. Dit gebeurt onder andere in de Adviesgroep Bilwijk. Bovendien vinden dan toekomstgesprekken plaats met de betrokken grondeigenaren. Op grond van de resultaten van de eerste verkenning en de toekomstgesprekken wordt het vlekkenplan aangepast. Verder is er globaal onderzoek gedaan naar de wateraanvoer voor de oostelijke natuurgebieden in de Krimpenerwaard en de mogelijke gevolgen daarvan voor de inrichting van Bilwijk. In de tweede helft van 2016 wordt dit onderzoek verdiept.

5. Bergambacht West en Kadijk West

Beide gebieden zijn reeds ingericht als natuurgebied. In 2017 wordt nog bekeken of er afrondende werkzaamheden nodig zijn.

Meer informatie over al deze onderwerpen kunt u vinden op: www.veenweidenkrimpenerwaard.nl

Beheer door de regio

Sinds 2013 werken de Natuurcoöperatie en Zuid-Hollands Landschap (ZHL) samen en maken zij afspraken over het beheer van gronden die in bezit zijn van de provincie Zuid-Holland. Uit de evaluatie (eind 2015) blijkt dat beheer door de regionale partijen heel goed werkt.

In maart stelden de twee partijen een mozaïekbeheer voor bij pachtgronden. Doel daarvan is dat door overgangsbeheer de gronden al langzaam geschikt worden voor de eindsituatie, ook al is die eindsituatie nog niet bekend. Het voorstel voor de verpachting van provinciale gronden in 2017 is door de provincie overgenomen. Bovendien is een werkgroep van start gegaan die onderzoekt hoe ook het definitieve beheer van het Natuurnetwerk Nederland door de regio kan worden vormgegeven.

De instrumentenkoffer voor de natuuropgave

Begin juli zijn de Stuurgroep en de provincie het eens geworden over aanpassingen van het instrumentarium voor uitvoering en beheer van natuur. In de 'instrumentenkoffer' zit een aantal regelingen en mogelijkheden voor ondersteuning die uitvoering en beheer door de grondbezitter beter mogelijk maken. In augustus is erover gesproken met de maatschappelijke partners. De provincie heeft een medewerker aangetrokken die met de instrumentenkoffer op pad gaat om de afspraken tussen ondernemers en Stuurgroep rond te krijgen: de Makelaar Natuur-inclusieve Landbouw, Cor van der Vaart.

Deskundigen Adviesteam

De Stuurgroep heeft een onafhankelijk adviesteam ingesteld dat adviseert over de inhoudelijke voorstellen. Het adviesteam bestaat uit externe deskundigen op het gebied van ecologie, water, landbouw en economie.

Het Adviesteam heeft in de eerste helft van 2016 twee adviezen uitgebracht: over de Verkenning inrichting Bilwijk en over de teelt van cranberry's in Middelblok. Beide plannen passen volgens het team binnen de doelstellingen van het Natuurnetwerk voor de Krimpenerwaard.

Colofon

Deze Nieuwsbrief is een uitgave van de Stuurgroep Veenweiden Krimpenerwaard.
Hij verschijnt 2x per jaar.
Meer informatie op www.veenweidenkrimpenerwaard.nl.

Samenstelling en redactie
Programmabureau Veenweiden

161100767

